

Handläggare
Anna Larsson
Telefon: 0850814623

Till
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd
2022-11-24

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnds månadsrapporter 2022

Oktober 2022

Förvaltningens förslag till beslut

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för oktober 2022 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Sammanfattning

För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett överskott om 15,7 mnkr efter resultatöverföringar. Före resultatöverföringar prognostiseras ett överskott om 17,0 mnkr.

Förvaltningen bedömer den ekonomiska situationen som stabil med utmaningar framförallt avseende ökade kostnader för placeringar inom verksamhetsområdet Social omsorg barn och unga.

Överskottet har ökat från 4,5 mnkr efter resultat överföringar i september till 15,7 mnkr i oktober. Överskottet motsvarar c:a 0,6 procent mot budget. Ökningen beror i huvudsak på minskade kostnader för placeringar samt ökade stadsbidrag och övriga intäkter.

Bakgrund

I enlighet med kommunfullmäktiges anvisningar för budgetuppföljning ska respektive nämnd löpande upprätta månadsprognoser med prognos på helårsutfall för att vara kontinuerligt uppdaterad om ekonomins och verksamhetens utveckling. Månadsvisa ekonomiska prognoser för utfallet per februari, mars, april (tartialrapport 1), maj, juli, augusti (tartialrapport 2), september, oktober och november redovisas till kommunstyrelsens förvaltning stadsledningskontoret.

Månadsrapporten handläggs inom Administrativa avdelningen och godkänns utav stadsdelsdirektör och nämnd innan den rapporteras in till stadsledningskontoret.

Ärendet

Månadsprognos för oktober månad följer budgetföljsamheten på övergripande nämndnivå, avdelningsnivå samt enhetsnivå.

Prognosen följer upp hur resultatenhetens budgetföljsamhet påverkar resultatfonder. Vidare följer månadsprognosen upp hur verksamhetsförändringar prognostiseras påverka budgetföljsamheten inom nämndens olika verksamhetsområden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Administrativa avdelningen i samverkan med förvaltningens övriga avdelningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Ekonomisk uppföljning

För hela nämndens verksamhetsområde prognostiseras ett överskott om 15,7 mnkr efter resultatöverföringar vilket motsvarar en relativ avvikelse om 0,6%. Före resultatöverföringar prognostiseras ett överskott om 17,0 mnkr vilket motsvarar en relativ avvikelse om 0,7%.

För investeringar prognostiseras en budget i balans.

VERKSAMHET/AVDELNING	BUDGET*	DIFF 2022 Före RE	DIFF 2022 Efter RE	DIFF FÖREG. MÅN Efter RE	DIFF VB 21 Efter RE
Förskola	574,8	1,7	1,7	-0,1	-5,8
Social omsorg barn och unga	240,3	-13,0	-13,0	-15,0	28,6
IoF Barn och Unga	194,4	-21,0	-21,0	-22,0	-14,4
Barn, kultur och fritid	45,9	0,0	0,0	0,0	1,8
IoF Nyanlända	0,0	8,0	8,0	7,0	41,2
Social omsorg vuxna	824,5	19,7	19,3	16,6	7,0
IoF Vuxna	54,0	-1,5	-1,5	-2,0	-1,4
Socialpsykiatri	69,9	1,5	2,6	2,0	4,0
Arbetsmarknadsåtgärder	25,2	3,3	3,3	3,3	3,0
Ekonomiskt bistånd	167,2	2,7	2,7	1,5	-5,3
Funktionsnedsättning	508,2	13,7	12,3	11,9	6,7
Social omsorg äldre	792,2	4,8	3,9	0,0	3,9
Stadsmiljö och lokalenhet	72,4	0,0	0,0	0,5	2,2
Nämnd och förvaltningsadministration	59,9	3,8	3,8	2,5	0,0
SUMMA	2 564,1	17,0	15,7	4,5	36,0
Investeringar stadsmiljö	39,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar maskiner och inventarier	4,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringar	43,5	0,0	0,0	0,0	0,0

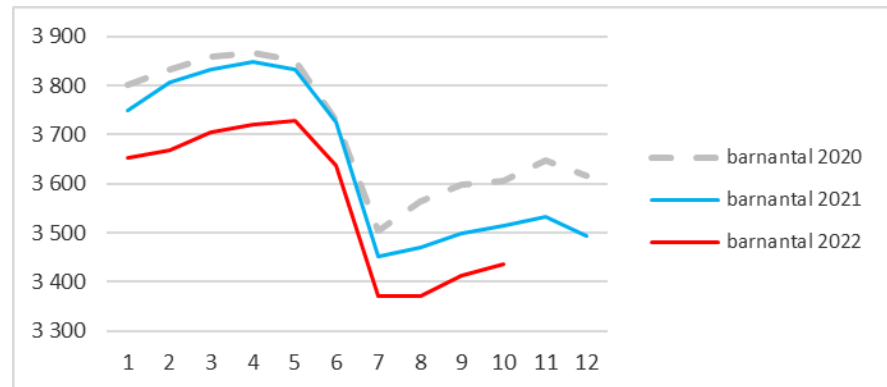
Uppföljning av driftbudget

Förskola

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 1,7 mnkr före resultatöverföring och efter resultatöverföring.

Överskottet i prognosen förklaras främst med statsbidrag under pandemin för höga sjuklönekostnader gällande perioden från december 2021 till mars månad 2022 i år.

Förvaltningen prognostiserar ett lägre barnantal än budgeterat vilket medför en prestationsjustering motsvarande 34,8 mnkr. Jämfört med motsvarande period förra året är barnantalet i oktober 77 barn lägre.

Enheten Stureby prognostiserar ett underskott om cirka 1,7 mnkr. Enheten arbetar med att anpassa personalgruppens storlek i förhållande till aktuellt barnantal.

Utförare - Resultatenheter

Resultatenheterna prognostiserar budget i balans. Sex av elva resultatenheter prognostiserar överskott och fyra resultatenheter har underskott i prognosen. Prognosen för det lägre barnantalet jämfört med budget påverkar inte utförare i samma utsträckning.

Sjuklönekostnader i oktober motsvarar 2,1 mnkr vilket är en minskning mot 2021, de ligger dock fortfarande 0,6 mnkr högre än innan pandemin.

Förvaltningen bedömer att platsgarantin kommer att uppfyllas under året. Behovet av platser inom förskolan ses kontinuerligt över och bedöms kunna tillgodoses inom stadsdelsområdet. Ersättning för platsgarantin förväntas bli 3,5 mnkr.

Utförare - Resultatenheter

Resultatenheterna prognostiserar budget i balans. Sex av elva resultatenheter prognostiserar överskott och fyra resultatenheter har underskott i prognosen.

Prognosen för det lägre barnantalet jämfört med budget påverkar inte utförare i samma utsträckning.

Sjuklönekostnader i oktober motsvarar 2,1 mnkr vilket är en minskning mot 2021, de ligger dock fortfarande 0,6 mnkr högre än innan pandemin.

Förvaltningen bedömer att platsgarantin kommer att uppfyllas under året. Behovet av platser inom förskolan ses kontinuerligt över och bedöms kunna tillgodoses inom stadsdelsområdet. Ersättning för platsgarantin förväntas bli 3,5 mnkr.

Individ- och familjeomsorg för barn och unga

Verksamhetsområdet prognostiserar ett underskott om 21 mnkr jämfört med budget.

I prognosen ingår beslutade budgetjusteringar om 7,3 mnkr avseende förstärkta placeringskostnader för unga i utsatta områden samt 1,0 mnkr avseende förstärkt stöd med anledning av Trefassamverkan.

Det finns flera orsaker till underskottet och verksamheten arbetar strukturerat och långsiktigt med att minska underskottet. Under 2022 har en omorganisation genomförts som ett led i detta. Syftet är att arbeta intensifierat med institutionsplaceringar samt att arbeta med att hitta nya arvoderade familjer för de barn som väntar på familjehem.

Inflödet av orosanmälningar har ökat de senaste åren och ligger konstant på relativt höga nivåer. Under år 2022 är antalet orosanmälningar i snitt 6 procent högre än år 2021.

De externa placeringarna har under flera år medfört ökade kostnader jämfört med tilldelad budget. Stadens inriktning att utöka samverkan med polis och kriminalvård (Trefas), vilket inleddes under hösten 2021, har ökat vårdkostnadsnivån under 2022. Trefassamverkan har lett till ett ökat antal omhändertaganden inom ramen för LVU samt placeringar på SIS-institution. Över tid förväntas insatserna leda till minskade kostnader.

Antal individer som är placerade inom ramen för lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) har ökat med 29 procent under 2022 jämfört med genomsnittet 2021. Det är även ett fortsatt högt antal placeringar av kriminella ungdomar med högt våldskapital där placeringen primärt handlar om att skydda samhället från ungdomen.

Kostnaderna för placeringar av äldre ungdomar på SIS-institutioner är fortsatt höga och har i oktoberprognosen ökat ytterligare jämfört med föregående prognos. Kostnadsnivån under 2022 är nu högre än 2021 trots att SIS har sänkt sina priser med 25 procent under 2022.

De höga kostnaderna för SIS-institutioner, liksom den kraftiga ökningen av LVU-omhändertaganden, hänger delvis samman med Trefas.

Genomsnittligt antal SIS-dygn har ökat med cirka 100 dygn per månad jämfört med nivån innan Trefas och den tillkommande kostnaden för detta beräknas till cirka 8,5 mnkr.

Kostnaderna för placeringar på HVB-hem och stödboende är fortsatt höga men har minskat något jämfört med föregående prognos samt är lägre än föregående år. Kostnadsnivån för jourhem och behandlingsfamilj har ökat något jämfört med föregående prognos och är högre än föregående år.

Kostnaderna för familjehem är fortsatt höga men har sjunkit något jämfört med föregående prognos. Kostnadsnivån är högre än 2021 vilket främst beror på en ökning av arvoderade familjehem.

Stadsdelen har också ett antal barnfamiljer med upp till tio barn, där flera har stora vårdbehov. Dessa familjer är främst kopplade till boende i de så kallade genomgångsbostäderna.

Individ- och familjeomsorg för nyanlända

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 8,0 mnkr jämfört med budget.

Under de första månaderna av året var det fortsatt färre ensamkommande barn (EKB) jämfört med föregående år. Från april 2022 har förvaltningen sett en ökning av ensamkommande barn från Ukraina. Det har i sin tur genererat högre intäkter från Migrationsverket än i tidigare prognoser.

Verksamheten har i nuläget låga kostnader för de ukrainska ensamkommande barnen då de främst bor hos släktingar som endast ersätts med omkostnadsersättning. Intäkterna från Migrationsverket genererar därför ett större överskott än tidigare prognostiserat.

Barn, kultur och fritid

Verksamhetsområdet prognostiserar en nettokostnadsnivå inom ramen för fastställd budget.

Individ- och familjeomsorg för vuxna

Verksamhetsområdet prognostiserar underskott om 1,5 mnkr jämfört med budget.

Stadens inriktning att utöka samverkan med polis och kriminalvård (Trefas) har ökat vårdkostnadsnivån. Av det prognostiserade underskottet beräknas cirka 1,5 mnkr bero på ökade vårdkostnader på grund av Trefas.

Högre intäkter från polisen än tidigare prognostiserat, för placeringskostnader inom avhoppverksamheten har förbättrat prognosen jämfört med tidigare prognos.

Socialpsykiatri

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 2,6 mnkr jämfört med budget.

Beställare

Beställarenheten prognostiserar ett överskott om 1,5 mnkr. Överskottet beror på att brukare sedan pandemin inte nyttjar beviljade insatser fullt ut.

Utförare

Utförarenheten prognostiserar ett överskott om 1,1 mnkr. Hagsätra- och Dalens gruppboendestädernas avtal för intraprenad löpte ut den 28 februari 2022. Gruppboendestäderna övergick därmed i egen regi och dess prognostiserade resultat samt fondmedel, om 1,1 mnkr, tillfaller nämnden.

Enheten har fortsatt en ekonomisk utmaning i att minska dygnskostnader för boendena samt tomgångskostnader under året eftersom de är högre än nivåersättningen för gruppboendestäderna.

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 12,3 mnkr. Justering av prognos mot föregående månad kan förklaras av ökade intäkter på utförarsidan.

Ledning och beställare

Avdelningsledningen prognostiserar ett överskott om 2,0 mnkr. Beställarenheten prognostiserar ett överskott om 5,3 mnkr. Orsaken till överskottet är flera.

Budgeten för 2022 är beräknad utifrån antagande om att nyttjandet av insatser skulle återgå till samma nivåer som innan pandemin. Utfallet under året har visat att brukare inte använder beviljade insatser fullt ut.

Ersättningsmodellen för särskilda redovisningar har ändrats från 2022 och beställaravdelningen har fått högre ersättning än väntat. Den högre ersättningen har getts i syfte att ge förvaltningen tid att se över gällande avtal och anpassa sig efter de nya förutsättningarna.

Beviljat belopp för särskild redovisning uppgår till 17,7 mnkr. Beställaren har fortsatt ett underskott på insatser inom socialtjänstlagen (SoL).

Turbundna resor är fortsatt en stor kostnadspost där priserna ökat motsvarande 6,1 procent jämfört med föregående år. Utfallet har trots det visat på lägre utfall än förväntat under året då färre resor genomförs än innan pandemin.

Förvaltningen har fått beviljade budgetjusteringar för lokaländamål om 1,9 mnkr i år.

Utförare

Resultatenheterna prognostiserar ett överskott om 5,0 mnkr. Enheterna har fler brukare med högre nivåbedömning vilket medger högre intäkter.

Utförarenheternas överskott beror på bl.a. tilldelade statsbidrag för höga sjuklönekostnader under pandemin, högre beviljad ersättning för brukare med omfattande behov enligt särskild redovisning. Statsbidraget för förhöjd sjuklönekostnad har uppgått till 1,7 mnkr och avser perioden december 2021 till mars 2022. Enheterna har beviljats 3,5 mnkr i särskild redovisning.

Enheternas fonder är fyllda till maximal nivå enligt varför ingen ytterligare avsättning till fond är möjlig. Ökningen av överskottet redovisas därför avdelningsövergripande.

Arbetsmarknadsåtgärder

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 3,3 mnkr. Överskottet finns såväl inom feriearbeten motsvarande 1,2 mnkr som inom övriga arbetsmarknadsinsatser 2,1 mnkr.

Förvaltningen arbetar fortsatt intensivt med att i så hög utsträckning som möjligt erbjuda arbetsmarknadsinsatser för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, som ex. visstidsanställningar, arbetsträning och OSA-platser. Syftet är att använda tilldelade budgetmedel för insatser som motverkar att personer riskerar att fastna i långvarig arbetslöshet och i förlängningen även riskera ett långvarigt bidragsberoende. Trots det har verksamheten inte kunnat fylla antalet platser i den utsträckning som budgeten medger, vilket medför ett överskott. Den största orsaken är ändrade regler för vilka arbetsplatser som godkänns för OSA-platser.

Förvaltningen har arbetat med att kunna erbjuda feriejobb i nivå med årsmålet på 900 platser. Överskottet inom feriearbeten beror till största delen på att de ungdomar som anställdes under sommaren inte har jobbat fullt antal timmar i högre utsträckning än förväntat.

Ekonomiskt bistånd

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 2,7 mnkr jämfört med budget.

Prognosen utgår från att nuvarande nivå på antal bidragshushåll håller i sig året ut vilket kommer att medföra ett överskott om cirka 2,0 mnkr för utbetalt bistånd. Tillfälliga vakanser medför ett även överskott inom handläggning om cirka 0,7 mnkr.

Prognosen för utbetalt bistånd är fortsatt svårbedömd då den hänger samman med stora osäkerhetsfaktorer i omvärlden, bland annat post-pandemiska effekter samt utvecklingen Ukraina.

Tabellen nedan visar utvecklingen under januari till oktober, jämfört med genomsnitt tidigare år. Ökningen av antal bidragshushåll under pandemins första skede avstannade under hösten 2020 och låg sedan kvar på den höga nivån fram till hösten 2021. Från augusti 2021 har antal hushåll minskat, men minskningstakten har avtagit under 2022.

Trenden utifrån den senaste statistiken är ändå ett fortsatt sjunkande antal hushåll. Oktober är än så länge preliminär och bedömningen är att slutligt antal hushåll i oktober kommer att ligga ungefär samma nivå som sept. Snittet för januari-oktober 2022 är 1 049 hushåll.

Ekonomiskt bistånd	Snitt 2020	Snitt 2021	Snitt jan-apr	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt prel
Antal bidragshushåll	1 137	1 140	1 076	1 044	1 050	1 024	1 052	1 018	1 000
Antal ungdomar <25 år	108	82	63	61	52	56	67	63	59
Utbetalt bidrag, mnkr	11,43	11,88	11,62	11,41	11,83	11,02	12,03	11,31	10,64
Utbetalt bidrag boende, mnkr	0,61	0,89	0,92	0,98	1,00	0,60	1,17	1,09	0,67
Medelbidrag, kronor	10 051	10 420	10 806	10 931	11 264	10 758	11 436	11 114	10 642

Äldreomsorg

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 3,9 mnkr. Prognostiserat överskott beror främst på tilldelade och förväntade statsbidrag. I prognos finns osäkerhetsfaktorer kvar utifrån pandemin och dess effekter på verksamheten som är fortsatt svåra att bedöma fullt ut. Sjuklönekostnaderna har minskat från och med mars månad. Slutförda verksamhetsomstruktureringar får fortsatt stor effekt på kostnader för tomgångshyror i år. Omstruktureringarkostnaderna gäller både verksamhetslokaler och lägenheter och utgjorde grund för ansökan om omstruktureringssmedel i år.

Beställarenheten

Kostnadsutfallet för insatserna överstiger budgeterade sådana och kostnader för tomgångshyror är fortsatt höga. Beställarenheten har beviljats 20,2 mnkr i omstruktureringssmedel för lokaler och därmed bedöms hålla sin budget och prognostiserar överskott om 2,3 mnkr. En jämförelse mellan budget och utfall till och med oktober visar att den budgeterade nivån är lägre än utfallet för alla tre huvudinsatserna redovisade i tabellen nedan.

Vård- och omsorgsinsatser tenderar att öka i år. Ökningen beror bland annat på att ett flertal brukare på Rågsveds servicehus fick nya biståndsbeslut inom vård- och omsorgsboende. Övriga faktorer till ökning av placeringar inom vård- och omsorgsboenden beror på placeringar när hemtjänstinsatser inte längre kunnat tillgodose den äldres behov.

Hemtjänsttimmarna utförda i ordinärt boende visar en svag nedgående trend medan hemtjänsttimmarna i servicehusboende bryter en nedåtgående trend och börjar öka i september. Jämfört med januari-oktober 2021 minskar de utförda hemtjänsttimmarna i ordinärt boende med 3,8 procent och hemtjänsttimmarna i servicehus med 13,3 procent medan vård- omsorgsinsatserna ökar med 5,2 procent. Beviljade hemtjänstinsatser i ordinärt boende har minskat något under de gångna månaderna och utförandet uppgår till 88,5 procent fram till oktober.

Nyckeltal	Snitt 2021	Budget 2022	Snitt jan- okt 2022
Vård- och omsorgsboende, antal månadspersoner	480	472	503
Servicehus, antal månadspersoner	132	114	119
Hemtjänst, utförda dagtimmar	41 106	38 942	39 580

I beställarens budget ingår särskilda boendens hyror och avgifter. Äldreomsorgens hyreskostnader netto ökar när inflyttning till äldreboende har minskat. För närvarande är det 29 lägenheter av 158 i s.k. malpåse på Högdalen vård- och omsorgsboende. Kostnader för tomgångshyror beräknas uppgå till cirka 26,3 mnkr i år.

Utförarenheterna

Utförarenheterna visar sammantaget ett överskott om 2,5 mnkr. Resultatenheterna sammantaget prognostiserar ett överskott och beräknar att öka sina fonder med cirka 0,9 mnkr. Utförarnas underskott beror främst på låg beläggning på särskilda boende vilket medför minskade intäkter. Detta gäller främst Rågsveds service hus och Högdalens vård- och omsorgsboende. Personalkostnader från avvecklade verksamheter har pressat ekonomin men har även möjliggjort genomförandet av äldreomsorgssatsningar för vilka tilldelats stimulans- och statsbidrag.

Hemtjänstenheterna har tagit emot månadsanställd personal från särskilda boende och visar minskat behov av timvikarier. Förutom en ekonomisk effekt bidrar övertagandet till ökad personalkontinuitet inom hemtjänsten.

Beviljade och utförda hemtjänsttimmar har minskat jämfört med andra halvåret 2021. Jämförelsen visar att hemtjänstenheter har utfört 4,8 procent mindre antal timmar i snitt per månad och att beviljade timmar har minskat med 3,0 procent i snitt per månad, vilket kan förklara en del av minskningen av utförandet i antal timmar.

Servicehusen har haft en låg beläggning på 63,6 procent. Det utreds omvandling av lägenheter på Rågsved servicehus till seniorboende eller bostäder för annan målgrupp i samverkan med fastighetsägaren Micasa. Den pågående utredningen har lett till minskad inflyttning och flera avflyttningar.

Beläggningen på vård- och omsorgsboendena ligger på 88,8 procent.

Stadsmiljö

Verksamhetsområdet prognostiserar ett utfall inom fastställd budget.

Nämnd- och förvaltningsadministration

Verksamhetsområdet prognostiserar ett överskott om 3,8 mnkr jämfört med budget. Prognostiserat överskott beror främst på minskade lönekostnader i samband med personalomsättning.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner månadsrapport för oktober 2022 för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Ekonomisk uppföljning oktober 2022

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2022-11-13